

**Stichting
EHS**

Jaarverslag 2020

INHOUDSOPGAVE:

Inhoudsopgave:	2
Inleiding	3
Stichting EHS.....	3
Organisatie	3
Verwezenlijking doelstelling	4
Activiteiten in 2020	5
Inleiding	5
18e Landelijke contactdag	5
Politiek.....	6
Meldpunt EHS en 5G.....	6
Richting Kennisplatform EMV&G	7
Ondersteuning aan mensen met EHS	7
Witte zone	7
Communicatie	7
Nationale samenwerking	8
Financieel jaarrapport 2020.....	9
Staat van baten en lasten	11
Toelichting algemeen	12
Waarderingsgrondslagen.....	12
Grondslagen voor resultaatbepaling	13
Toelichting op de balans 2020	13
Toelichting op de staat van baten en lasten 2020	13

INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag van de Stichting Elektrohypersensitiviteit (EHS) voor het jaar 2020.

STICHTING EHS

De stichting EHS is opgericht op 23 januari 2007 bij akte en ingeschreven bij de kamer van Koophandel onder nummer 09167685.

EHS is het verschijnsel dat mensen last hebben van sommige stralingsfrequenties van apparaten waarbij zij gezondheidsproblemen vertonen. De gezondheidsklachten zijn divers echter per individu kenmerkend bij blootstelling aan de specifieke stralingsfrequenties waarvoor ze gevoelig zijn. Daarbij geldt 'stralingsbelasting weg, klacht(en) weg'.

De stichting heeft als missie "Mensen leren omgaan met elektromagnetische velden".

Realisatie van deze missie vindt plaats op drie verschillende gebieden: kennis/informatie, belangenbehartiging en individuele ondersteuning.

Organisatie

Het bestuur wordt gevormd door 4 personen:

Voorzitter	R. van der Boom
Secretaris	J. Timmer
Penningmeester	M. Schumacher
Leden	I. van der Klaauw

Naast het bestuur zijn bijna 40 vrijwilligers verbonden met stichting EHS. De vrijwilligers zijn op verschillende deelgebieden actief.

De stichting is statutair gevestigd aan de Louisahoeve 57, 2131 MP in Hoofddorp.

De stichting heeft geen winstoogmerk. Bestuurders ontvangen geen beloning.

Het vermogen van de stichting EHS wordt gevormd door:

- Subsidies, donaties, schenkingen en legaten
- Opbrengsten uit activiteiten (lezingen, nieuwsbrieven, advertenties).

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Per 1 januari 2008 heeft de stichting de ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling). De ANBI-status geeft een aantal belastingvoordelen, zo mogen

donateurs en vrijwilligers onder bepaalde voorwaarden hun giften of kosten aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting.

Verwezenlijking doelstelling

De stichting is indertijd opgericht om beter te begrijpen wat EHS precies is en hoe daarmee om te gaan. We hebben daar meer zicht op gekregen, maar stellen tegelijkertijd vast dat voor een goed begrip van EHS veel diepgaander onderzoek nodig is, dan onze Stichting kan realiseren. Het ondersteunen van mensen met onze inzichten is van het begin af aan een belangrijke taak geweest en deze is in de loop van de tijd steeds belangrijker geworden. Bovendien zijn we ons steeds meer gaan richten op de politiek, omdat voor mensen met EHS een structureel betere situatie nodig is. Ook zijn we steeds meer gaan samenwerken met stralingsbewuste organisaties.

De doelstelling zijn als volgt:

- 1) Elektro-overgevoelige personen ondersteunen zodat ze leren omgaan met EMV, een weg weten te vinden, door het vergroten van hun zelfredzaamheid, het vergroten van hun weerbaarheid en in hun streven naar elektromagnetisch schone woon- en werkomstandigheden.
- 2) Belangenbehartiging door inspreken in politieke gremia en participeren in landelijke discussiegroepen en overlegorganen. Voorts door samenwerken met andere organisaties die de bewustwording van de risico's van EMV willen vergroten.
- 3) Onze ervaringsdeskundigheid vergroten door kennis en ervaringen te verzamelen en deze vervolgens verspreiden.
- 4) Het doen of bevorderen van onderzoek naar de wijze waarop gezondheidsklachten door EMV ontstaan en in het bijzonder EHS, evenals naar probleem veroorzakende apparaten en installaties.

Als ondersteuning van bovenstaande doelen geven we informatie over EHS aan individuele personen, groepen, bedrijven, overheden e.a.

Voor een aantal specifieke werkzaamheden wordt een beroep gedaan op betaalde (professionele) krachten.

Met de afhankelijkheid van vrijwillige inzet van mensen is de continuïteit van de verschillende activiteiten sterk onderhevig aan wisselingen. Het behoud en werving van vrijwilligers is een constant punt van aandacht. De activiteiten dienen steeds afgestemd te worden op de beschikbare capaciteit aan vrijwilligers.

ACTIVITEITEN IN 2020

Inleiding

Het jaar 2020 is ook voor onze Stichting een bijzonder jaar geweest. Met name de activiteiten waarbij mensen elkaar ontmoeten zijn anders geworden. Veel activiteiten hebben plaats gevonden met behulp van digitale verbindingen, waaronder elektronische vergadervoorzieningen zoals overal in onze samenleving.

Veel van onze resultaten hadden al een digitale vorm, zoals de website en de nieuwsbrief. Deze zaken zijn redelijk gewoon doorgegaan, hoewel de wijze waarop ze tot stand zijn gebracht toch anders is geweest omdat veel life ontmoetingen van mensen moeilijk is geweest.

Onze visie op EHS is door dit alles niet verandert, wel is zeker dat mensen met een ernstige vorm van EHS al voor de aanvang van de Corona crisis in een vorm van lock down leefden door de vergaande consequentie van chronische stress die bij hen wordt veroorzaakt door EMV. Het vermijden van blootstelling aan EMV leidde altijd al tot isolement. Er is verder ook een link met veel voorkomende klachten als slapeloosheid, tinnitus, chronische vermoeidheid en burn-out. De verklaring hiervoor is door veel wetenschappers en milieu-artsen al onderschreven, namelijk dat EMV-stress geeft op celniveau, waardoor de verscheidenheid aan klachten kan ontstaan.

18e Landelijke contactdag

De landelijke contactdag van stichting EHS was dit jaar verschoven naar het najaar, in de hoop dat het tegen die tijd mogelijk zou zijn om elkaar weer life te ontmoeten. Helaas duurde de Covid pandemie aanzienlijk langer dan gedacht. Daarom is besloten om een online contactdag te organiseren, met een focus op presentaties. Vanuit het Natuurlijk Huus in Raalte werd de dag uitgezonden, waarbij alleen de mensen aanwezig waren die noodzakelijk waren voor de vormgeving. Zelfs een klein publiek was op 17 oktober 2020 niet realiseerbaar.

Het thema was de ontwikkeling en benutting van witte zones: gebieden met een beperkte straling. We hadden 4 presentaties van mensen die concrete ideeën hebben over de manier waarop een dergelijk gebied gebruikt zou kunnen worden: 2 daarvan waren gericht op herstel en opvang van mensen met EHS en 2 waren gericht op wonen of werken in een dergelijk gebied. Daarnaast werd een overzicht gegeven van recente ontwikkelingen rond de Stichting.

Door technische problemen met het internet kon de dag slechts kort life worden gevolgd. De video die daarbij is gemaakt is die avond op onze website geplaatst.

Politiek

Doelstelling van de contacten met de politiek is om EHS onder de aandacht brengen, zodat een ander beleid ontstaat bij de overheid en/of politieke organen. De overheid heeft op dit moment nog totaal geen idee van de gezondheidsrisico's van straling, zodat iedere beweging in dit dossier winst is. Wij zien dat we nog ver van ons doel zijn verwijderd.

We zijn ook in 2020 doorgegaan met het schrijven van brieven aan de politiek: zowel de Kamer als de regering hebben brieven van ons ontvangen. Net voorbij de jaargrens, op 27 Januari 2020 hebben we een brief gestuurd naar de Tweede Kamer. Deze brief beschrijft de inadequate reactie van EZK op de risico's van EMV en de eenzijdige focus op de ICNIRP-blootstellingslimieten en de effecten voor de gezondheid, met een focus op die voor mensen die EHS zijn geworden.

Aan het eind van de zomer bracht de Gezondheidsraad op verzoek van de Tweede Kamer advies uit over de gezondheidseffecten van EMV. Men had ruim 800 onderzoeken bestudeerd. Een kleine selectie dus van alle beschikbare onderzoek. Helaas betrof het slechts een meta studie. We hebben de Tweede Kamer een brief gestuurd met daarin onze visie op dit rapport. We zien dat de GR in zijn oordeel over EMV opschuift in de richting dat er toch wel een gezondheidseffect zou kunnen zijn. Eerder werd stevig ontkend dat er een dergelijk effect zou kunnen zijn. We hebben geadviseerd om 26 en 3,5 GHz niet te benutten voor mobile communicatie.

De kabinetsreactie op het advies van de GR was zeer teleurstellend. Feitelijk werd het advies ter zijde geschoven. In onze brief aan de Kamer van december 2020 hebben we de tekortkomingen van het Kabinet uiteengezet. We stellen met teleurstelling vast dat de Kamer de problematiek nog steeds niet serieus neemt.

2020 was ook het jaar van de Kamerverkiezingen. We hebben de meeste partijen van onze visie op de stralingsproblematiek op de hoogte gebracht en het belang voor de volksgezondheid kenbaar gemaakt. We stellen vast dat twee partijen in hun verkiezingsprogramma aandacht vragen voor gezondheid en EMV.

Meldpunt EHS en 5G

Het meldpunt dat we al een groot aantal jaren in de lucht hebben, is in 2020 geheel vernieuwd. De vernieuwing was erop gericht om de meldingen beter te kunnen verwerken en daardoor ook makkelijker analyses te kunnen maken en periodiek een overzicht te kunnen opstellen van de meldingen. Er is veel aandacht besteed aan een goede, verantwoorde vraagstelling. Ook wilden we een goed onderscheid maken tussen eerste meldingen en herhaalmeldingen. Voor goede analyses van de meldingen is dat zeer wenselijk.

We verwachten dat regelmatige rapportages in onze nieuwsbrief en/of website mensen ook zal aansporen om te rapporteren. Zo verwachten we een steeds beter beeld te kunnen gaan geven van de situatie. We willen de uitkomsten ook benutten voor onze contacten met de politiek.

Richting Kennisplatform EMV&G

Wij nemen nog steeds deel aan de klankbordgroep van het Kennisplatform EMV & Gezondheid. In 2020 is er maar één vergadering geweest. Wij vinden dat het KP EMV &G de samenleving eenzijdig voorlicht over de gezondheidsrisico's van EMV. We zijn meer dan teleurgesteld in de voortgang die door dit KP wordt geboekt. Sinds de nieuwe structuur gericht is op de telecom en industriese sector is het gesprek met dit KP vrijwel stilgevallen.

Ondersteuning aan mensen met EHS

Doel is om bij gebrek aan behoorlijke voorlichting van de overheid, mensen die daarvoor open staan voor te lichten over EHS en elektrostress. Voor mensen met EHS is het belangrijk om te begrijpen waar ze aan lijden en wat ze daaraan kunnen doen. Tevens is het voor mensen met EHS van belang dat hun sociale omgeving onderkent dat EHS en elektrostress bestaan en wat dat voor hen betekent. Wanneer voldoende mensen de risico's onderkennen, ontstaat ook een betere situatie in de politiek om effectieve maatregelen te treffen.

Witte zone

In 2020 zijn we begonnen met het initiatief zodat mensen met EHS opgevangen kunnen gaan worden op een stralingsarme locatie. We hebben daartoe een projectgroep samengesteld om te bezien hoe dit initiatief vorm moet krijgen en aan welke eisen zo'n locatie zou moeten voldoen. Tijdens de Landelijke Contactdag is daar een presentatie over gegeven. Het is de projectgroep gelukt om een locatie te vinden die geschikt is ten aanzien van de stralingsbelasting. Op de locatie vindt begeleiding plaats, zodat de mensen die hier gebruik van maken ondersteuning krijgen om meer zelfredzaam te worden. We zijn heel blij met dit resultaat en de deelnemers aan de projectgroep zijn we zeer erkentelijk voor het vele werk dat ze hebben verzet om dit alles tot stand te brengen.

Communicatie

Voor het ondersteunen van mensen met EHS benutten we de volgende vormen van communicatie:

- Website en nieuwsbrief met informatie
- Telefonische informatielijn voor persoonlijk gerichte informatie
- Sociale Contactlijn
- Landelijke Contactdagen

- Regionale Contactdagen

Website en Nieuwsbrief met informatie

Ons redactieteam is verder uitgebreid en zorgt voortdurend voor nieuwe informatie op de website, waaronder nieuwsbrieven en blogs. Dit jaar is een nieuwe inrichting van de website operationeel geworden. Ook alle openbare brieven die we versturen worden nu gepubliceerd.

Informatielijn 0900-9266

Ons telefoonteam geeft persoonlijk gerichte informatie. Dit is een belangrijke activiteit, waar we ieder jaar veel energie in steken. Ook dit jaar zijn mensen gestopt en vervangen door nieuwe teamleden. Het team krijgt regelmatig training en intervisie, zodat de soms intensieve gesprekken steeds goed kunnen verlopen.

Sociale Contactlijn

De ontwikkeling van de sociale contactlijn hebben we voortgezet in 2020. We vonden het van belang, juist in deze periode, om de contacten die mogelijk zijn plaats te laten vinden. Er is een coördinator gevonden die aan het werk is gegaan om mensen met elkaar te verbinden. De nieuwe privacyregels maken het niet makkelijker om mensen met elkaar in contact te brengen, maar het blijft binnen dat wettelijk kader nog steeds mogelijk.

Landelijke Contactdag

De LCD heeft in een digitale vorm doorgang gevonden. Hierboven is daar al uitvoerig over bericht.

Regionale Contactdagen

In 2020 hebben de regionale contactdagen geen doorgang gekregen. In plaats daarvan hebben we koffie-ochtenden georganiseerd.

Nationale samenwerking

De start is tijdens de LCD-2018 gemaakt. De samenwerking is informeel van karakter. We weten elkaar te vinden wanneer daar behoefte aan is. Deze vorm van samenwerking kent een minimale bestuurlijke last.

Een gezamenlijke website ([Eerlijk over straling](#)) biedt een basispakket aan informatie die ondersteuning kan bieden aan de lokale activiteiten.

FINANCIËEL JAARRAPPORT 2020

Het financieel verslag, bestaande uit de balans en de staat van baten en lasten geeft inzicht in de vermogenspositie van de stichting en het resultaat over 2019.

De stichting is statutair verplicht jaarlijks een financieel verslag op te stellen.

Het verslag is zo nauwkeurig mogelijk ingericht volgens de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen (Richtlijn FW) van het CBF. De richtlijn is uit praktische overwegingen niet op alle punten gevolgd.

Stichting EHS is niet in het bezit van het CBF-keurmerk. Reden hiervoor zijn de hoge kosten voor verwerving van het keurmerk.

Als kleine fondsenwervende stichting is het mogelijk een verklaring van geen bezwaar bij het CBF aan te vragen. Ook daar zijn echter naar verhouding hoge kosten mee verbonden. Het bestuur heeft geconcludeerd dat de kosten voor het 'keurmerk' of de 'verklaring van geen bezwaar' een te zwaar beslag op de begroting leggen.

Het rapport is opgesteld door de penningmeester en gecontroleerd door een bestuurslid. Gezien de beperkte geldelijke middelen van de stichting heeft het bestuur besloten geen controle door een externe deskundige te laten verrichten.

In de toekomst wordt dit elk jaar opnieuw bekeken aan de hand van de actuele financiële mogelijkheden.

Balans per 31 december 2020

(in euro's)

	31-dec-20		31-dec-19		31-dec-18	
Activa						
materiele vaste activa	479		1		1	
vorderingen en overlopende activa	0		0		8.592	
liquide middelen	19.211		30.658		25.293	
		+		+		+
totaal	19.690		30.659		33.886	
Passiva						
continuïteitsreserve	1.800		1.800		1.800	
herbestedingsreserve	17.890		25.257		7.893	
Projectreservering	0		3.602		12.800	
Overlopende passiva	0		0		11.393	
		+		+		+
totaal	19.690		30.659		33.886	

Staat van baten en lasten

(in euro's)

	2020	2019	Mutatie t.o.v. vorig jaar
Baten			
donaties/abbonement	6.852	16.929	-10.077
Verkoop advertenties en flyers	807	304	503
lezingen/presentatie/bijdragen aan derden	0	0	0
projectsubsidie	0 +	3.985 +	-3.985 +
			0
som der baten	7.659	21.217	-13.558
			0
			0
			0
Lasten			
Publicaties: nieuwsbrief, folders	1.979	2.643	-664
Bestuurskosten	616	475	141
Algemene kosten	1.521	735	787
Investeringen/afschrijvingen	240	0	240
Projecten en activiteiten	14.271	9.198	5.073
Fondsenwerving	0 +	0 +	0 +
			0
som der lasten	18.627	13.051	5.576
Resultaat	-10.968	8.166	-19.134
Resultaatbestemming			
	2020	2019	
<i>toevoeging/onttrekking aan:</i>			
herbestedingsreserve	-7367	17364	
projectreservering	-3602	-9198	
continuïteitsreserve	0 +	0 +	
	-10.969	8166	
kentallen fondswerving			
kosten stichting/opbrengsten	11%	9%	
besteding aan doelstelling/opbrengsten	89%	91%	
	100%	100%	

Toelichting algemeen **Grondslagen voor financiële verslaglegging**

Waardering heeft plaatsgevonden tegen nominale waarden, tenzij anders is vermeld.

Uitgangspunt voor de waardering vormen de historische kostprijzen; uitgangspunt voor de bepaling van het resultaat, de historische kosten.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de daarmee samenhangende lasten over het verslagjaar, rekening houdend met de gehanteerde grondslagen van waarderingen en resultaatbepaling.

Alle bedragen luiden in euro's.

Waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarde minus de afschrijvingen. De afschrijvingen zijn lineair en de volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

- (Computer)apparatuur en programmatuur 33%
- Inventaris/kantooruitrusting: 20%.

Alle materiële vaste activa zijn benodigd voor de bedrijfsvoering. Daartoe wordt, conform de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen, een bedrag gelijk aan de boekwaarde als bestemmingsreserve Fonds Activa Bedrijfsvoering aangehouden.

Besteedbaar vermogen

Het besteedbaar vermogen omvat schenkingen, legaten en erfstellingen en donaties evenals andere verkrijgingen. Het besteedbaar vermogen wordt deels toegerekend aan een bestedingsreserve en deels aan een continuïteitsreserve. De continuïteitsreserve bestaat uit dat deel van het vermogen dat door het bestuur is afgezonderd voor een specifiek doel, namelijk de waarborging van de continuïteit van de activiteiten van de stichting. De bestedingsreserve wordt ingezet voor realisering van de doelstellingen van de stichting.

Overige activa en schulden

De overige activa en schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders is aangegeven in deze toelichting. Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten

Baten uit eigen fondsenwerving worden in de resultatenrekening opgenomen op het moment van ontvangst. Een correctie wordt toegepast voor donaties die duidelijk betrekking hebben op een volgend jaar. Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Te ontvangen subsidies worden verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidie zal worden ontvangen.

Lasten

Kosten worden systematisch toegerekend aan doelstellingen, fondsenwerving en kosten eigen organisatie. Te verstrekken subsidies worden verantwoord op het moment dat de subsidie daadwerkelijk is verstrekt.

Toelichting op de balans 2020

Liquide middelen

Betreft het saldo van de bankrekeningen per ultimo van het jaar. De betalingen en ontvangsten lopen via een rekening bij de ING-bank.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is onveranderd gebleven. Deze wordt zo voldoende geacht.

Bestedingsreserve

Het positief saldo van de som van baten en lasten is verrekend in de bestedingsreserves. Het resterend deel van projectuitgaven voor het ZONMW-onderzoek zijn ten laste van de projectreservering gebracht, deze reservering is daarmee afgebouwd tot nul.

Overlopende passiva

In dit boekjaar zijn er geen overlopende passiva.

Vorderingen en overlopende activa

In dit boekjaar zijn er geen overlopende activa.

Materiele vaste activa

De in 2020 aangeschafte laptop wordt in drie jaar afgeschreven. De post materiele vaste activa geeft de resterende boekwaarde aan van de apparatuur.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2020

Baten

Het aantal donateurs is redelijk stabiel, de baten van de donaties zijn dit jaar op het gebruikelijke niveau. De baten voortkomend uit de bijdragen voor geleverde flyers zijn gestegen. De kosten daarvoor zijn evenwel ook gestegen.

Lasten

Voor het telefoonteam is ook in 2020 een aantal trainingen verzorgd zodat zij beter mensen te woord kunnen staan. Het telefoonteam is tevens op technisch gebied bijgeschoold.

De projectgroep Witte Zone heeft zich ingezet voor een proef om mensen op stralingsluwe plek te laten herstellen.

De kosten geboekt onder projecten omvatten de uitgevoerde activiteiten waar onder deze trainingen van het telefoonteam, het project Witte Zone, de landelijke contactdag en vernieuwing van de website.

Resultaat

Als resultaat van de baten en de lasten rest een negatief saldo. Het negatieve saldo komt voort uit het gevoerde beleid om aanwezige reserves af te bouwen ten nutte van de doelstellingen. Het negatief saldo is verrekend met de bestedingsreserves zoals omschreven bij de toelichting op de balans.

Verantwoording bestedingen

Van alle opbrengsten in 2020 is 89% besteed ter ondersteuning van de doelstellingen van de stichting EHS, 11% is besteed aan kosten van de stichting zelf inclusief fondsenwerving. Uitgangspunt daarbij is dat de bestedingsreserve steeds ten nutte van de doelstelling ingezet wordt.

Aan fondsenwerving zijn geen specifieke kosten gelabeld. Via het geven van ondersteuning en voorlichting en de toezending van het EHS Bulletin vindt op een meer indirecte wijze tevens fondsenwerving en donateurswerving plaats.

De Richtlijn Fondsenwerving van het CBF maakt onderscheid tussen kosten die gemaakt worden om gelden te werven en kosten die worden gemaakt ten behoeve van het realiseren van de doelstellingen. Volgens deze richtlijnen mogen de kosten voor fondsenwerving en beheerskosten van de stichting niet meer bedragen dan 25% van het ontvangen donatiebedrag. Met het bovengenoemde percentage van 11% wordt ruimschoots voldaan aan de richtlijn.